25ԻՆՉԻ ՕԷՆԷ Ն. 4603 1908 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 27|10 ՀՈԿ. ՀՈՒՄԱ ԻՐԹԷՍԻ 14 ՐԱՄԱԶԱՆ 1326)(27 ԻԹԼՈՒԼ 1324

ՄԷՋՄՈՒԱԻ ԱԽԲԱՐ

ՕՐ ԱՌՈՒՆ

30 ԲԱՐԵ

DIRECTION DU JOURNAL
MEDJMOUA-I-AHBAR
65, Grand'rue de Péra, Taxim, 65

ԱՊՈՆԷ ԳԻՆՈՒԹԻՒՆԸ

		Մեկ թիվի	6 պլիսի
Իսթանպոլ իչին	Կուսակ	60	35
Թաշրա իչին	»	85	45
Մէմալիքի էճնեպիյէ իչին	Ֆրանկ	20	10

ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ վէ ՀՈՒՄԱ ԻՐԹԷՍԻ
ԿԻՒՆԼԷՐԻ ՆԷՏԸ ՕԼՈՒՆՈՒՐ
Իսթանպոլ իչին այրընա բազարլըգ :

مجموعهٔ اخبار
بك اوغلی تقسیم جاده‌سی نومرو ٦٥

ԵՐԿԻՒՂԸ ԱՆՑԱԾ

Մալաթիա՝ որուն Ցոյները Բ. Հայաստան անունը կուտային, Փոքր Ասիոյ արեւելեան ծայրը, Փոքր Հայաստանի մէջ, Եփրատի արեւմտեան ափանցը վրայ դեռեղուած դրախտային քաղաք մ'է. այս քաղաքին բնակիչները տեղւոյն նահապետականութեան հմաճայն՝ կ'ապրէին նահապետական կեանքով մը՝ ստուերախիտ ծառերու ներքեւ իւրաքանչիւրը իր տան մէջ, կկլկլացող ջրերու մօտ, համակերպելով սոսկումի քաղաքականութեան ամէն մէկ բռնութիւններուն: (Ղարիբի տետրներուն մէջ կարդացուած Շատախցի Հայրօին նման), կը գոհանար ան իրեն շահին կէսէն աւելին տալով դրացի Թշնամիներուն. այսպէսով՝ թէեւ անծանօթ՝ սիկուրթայի, իրեն կեանքը ապահովագրութեան կը դնէր, կը փախչէր ան յեղափոխական լոյսերէն և կը սիրէր քաչուած ապրիլ:

Օգոստոս 7 (Ն. տ.), զարթնումի, սքանչացումի օր մը եղաւ Մալաթիոյ ժողովրդեան համար՝ որուն մէջ տօնեց առաջին անգամ Ազատութեան տօնը. այս ժողովուրդը այդպիսի տօն մը տօնելու յոյսը ամենեւին չէր կրնար ունենալ. և զայն ինչպէս տօնելու գաղափարն ալ չունէր: Կը վազէր անգիտակից բնազդով մը, կը մղուէր ներքին անիմանալի հետաքրքրութեան հոսանքէ մը կառավարութեան բակը՝ ուր պաշտօնապէս պիտի հրատարակուէր Սահմանադրական օրէնքը: և պիտի երդնուին Կառավարութեան բարձր պաշտօնեաները. Հայ և Թուրք խուռն բազմութիւն մը լեցուցած էր պալատին ընդարձակ բակը. և այդ խառնիճաղանճ ամբոխին մէջ կը տիրէր զարմանալի լռութիւն մը, երկիւղածութեամբ և ափշութեամբ մըտիկ կ'ընէին նորահրաշ նախադասութիւններն: Այդ օրը երեկոյացաւ խանդավառութիւններու և ցնծութիւններու միջեւ:

Պաշտօնական նուագախումբը զինուորական մարմնոյն հետ չրջան մ'ըրաւ քաղաքիս թաղերուն մէջ, այցելելով Հայ-Կաթողիկէ, Էջմիածնական և Բողոքականներու Առաջնորդարանները, ուր հիւրասիրուեցան օշարակներով: Մալաթիացի կիները՝ որ պապենական խրատով՝ ու օրինակով առանց ոեւէ հետաքրքրութեան շարունակ իրեն մնական գործերովը կը զբաղէր՝ այդ բացառիկ օրը Տօն կատարեց և հարսանեկան զգեստներն հագաւ: Խանդավառութիւնը կը շարունակէր:

Նոյն ամսոյն 26 (Ն. տ.), երեկոյեան ժամը 10ին, զինուորական մարմնոյն կողմէ վարչութեան պաշտօնէից, եկեղեցական պետերու և քաղաքիս երեւելի անձնաւորութեանց հացկերոյթ մը տրուեցաւ. զօրանոցի կողքը գտնուած ընդարձակ պարտէզին մէջ: Սեղանին կը սպասաւորէին զինուորները վարժ կրթութեամբ մը:

Ցիշեալ ամսոյն 30ին (Ն. տ.), վարչական պալատականաց կողմէ փոխադարձ հացկերոյթ մը տրուեցաւ զինուորականաց, եկեղեցականաց և մեծամեծաց նորէն նոյն պարտիզին մէջ, որ սեղանին կը սպասաւորէին վարչական պալատականները: Պէտք էր որ ժողովուրդը անտարբեր չկենար այս երկու բարձր հրաւէրներու հանդէպ, ինչպէս որ չկեցաւ ալ: Սեպտ. 4 (Ն. տ.), ճոխ պատրաստութեամբ, հրաւիրեց միեւնոյն վայրին մէջ կրկին զինուորական և վարչական մարմինները և Թուրք ու Հայ կրօնականները, կրթական գործիչները իրենց աշակերտներով: Առաջինները աւելի չքեղ զարդարուած էր հրաւիրատեղին, կեդրոնը ճառախօսներու համար գմբեթաւոր գեղեցիկ բեմ մը հաստատուած էր, և չորս կողմը դրօշներով և լապտերներով ցանկապատուած: Այս սեղանին կը ծառայէին երեւելի վաճառականներ, սիրով և կարգադրութեամբ: Երեք ընթրիքներն ալ վերջացան գեղեցիկ ճառախօսութիւններով, որոնցմէ մեծապէս օգտուեցաւ հասարակութիւնը: Կր ճառախօսէին Թուրքեր և Հայեր, ինչպէս նաեւ Կաթողիկէից Եպիսկոպոսական Փոխանորդ Գեր. Տ. Մելքոն Վ. Թասպազեան և Հայոց Առաջնորդական Փոխանորդ Արժ. Տ. Եղիա քհյ. Տէր-Կարապետեան:

Այո՛, Սիրոյ, Ազատութեան, Եղբայրութեան, Հաւասարութեան, Արդարութեան ամէն ցոյցեր չքեղօրէն կատարուեցան, բայց Հայը դարաւոր ալէոներու մէջ արդէն իւր յոյսը կորսնցուցած, թերահաւատի քայլեր կ'առնէր այդ ազատութեան ճամբուն մէջ, մի գուցէ գաղտագողի ստորերկրեայ դարաններ լարուած լինէին ճանապարհին վրայ. կը քաշուէր ան երկմտելով, ինչպէս Պետրոս Տիբերական ծովուն վրայ ընկղմելու վախէն լեղապատառ ձայնի մը կը սպասէր ան.— վախը անցա՛ւ:

Մալաթիոյ Արհ. Եպիսկոպոսը Տ. Միքայէլ Խաչատուրեան որ գրեթէ տարի ու կէս է Պոլիս կը գտնուէր, և որուն գալստեանը անհամբեր կը սպասէր ընդհանուր՝ նոյն իսկ Թուրք ժողովուրդը, այսօր այդ սպասուած ձայնը հնչեցուց մեր ականջին. — վախը անցա՛ւ: — Երբ Նորին Արհիպատուութեան գալուստը աւետող հեռագիրը առնուեցաւ Սեբաստիայէն, մեծ անձնաւորութիւններ դիմաւորել ուղեցին զինք մինչեւ օրուան ճանապարհ Հասան-Պատրիկ: Բայց դժբաղդաբար Ամերիկա ճամբորդող բազմութենէն բնաւ կառք չգտնուեցաւ. ուստի երեք անձ մինակ կրցան զինք դիմաւորել մինչեւ հոն՝ Գեր. Տէր Ղեւոնդ Վ. Խորխորունի, Ցարութիւն էֆ. Նազլեան և Սիմոն էֆ. Ուլուհոճեան, Առաջնորդարանի բարապանովը Գէորգ Սաչաղլեան:

Երբ Սեպտ. 19 (Ն. տ.), ժամը 4ին հասաւ Արհ. Գերապայծառը, Մալաթիայէն 4 ժամ հեռաւորութեամբ Ճօրճօրիկ ըսուած աղբիւրը՝ դիմաւորեցին զինք տեղւոյս կառավարիչ Նէվզէթ բաշի կողմէ ղրկուած սէր գոմիսէրը՝ ոստիկան հեծելազօրքերով. կային նաեւ Գոմիդէի անդամ միւլազիմ Բիզա էֆ., Ազիզզատէ Մուսթաֆա էֆ., Հայոց Առաջ. փոխանորդ Արժ. Տ. Եղիա քհյ., միւս եկեղեցեաց Տ. Սերովբէ, Տ. Կարապետ, Տ. Մուշեղ Վ.-ներով, Հայ և Բողոքական երեւելի անձնաւորութիւններ, Լատին Ժողովրդապետ Բէր Պէրնար, և գրեթէ ամբողջ Կաթողիկէ հասարակութիւնը: Աղբիւրին քով քիչ մը ուրախութեամբ տեսակցելէ վերջ՝ բազմութիւնը շարժեցաւ դէպ ի քաղաք: Երբ կէս ժամ մնացած էր քաղաք մտնելու, Արհ. Եպիսկոպոսը իջաւ կառքէն, հոգեհանգստեան Պաշտօն կատարելու Բահանենց պախանան ըսուած տեղը, ուր թաղուած են 1895 դէպքի նահատակներուն մեծ մասը և որոնք 13 տարիներէ ի վեր զուրկ էին մնացած այդ հայրենաւանդ պաշտօնէն, թերեւս խղճամիտ քահանայ մը գտնէ տարին անգամ մը ուրարտ ու մաշտոցը վերարկուին տակն առած, գիշեր ատեն կ'երթար երկչոտ քայլերով քանի մը բառ աղօթք փսփսալու անոնց սուրբ ոսկրներուն վրայ: Այս պաշտամունքը շատ խոր տպաւորութիւն թողուց ժողովուրդին վրայ, և այդ վայրկեանէն սկսան ըմբռնել թէ ազատ են, քանի որ կրցան ազատ կերպով, խուռն բազմութեամբ իրենց յարգանքները մատուցանել այդ նահատակներուն. յարգանքն անոնց արիւնին: Հոն խօսեցաւ միւլազիմ Բիզա էֆ., խրախուսական և կարճ շեշտերով խօսեցաւ Տ. Սերովբէ քհյ., չնորհակալութիւն և խնդակցութիւն յայտնելով Արհ. Գերապայծառ Հօր: Փոխադարձաբար խօսեցաւ նաեւ Նորին Արհիպատուութիւնը օրհնելով այդ նահատակաց արիւնը, «որոնք, ըսաւ, բուսուցին մեր վայելած ազատութիւնը»: Պաշտօնէն վերջ սկսաւ ամբոխը յուզիչ դէպ ի քաղաք, շուայլն անցնելով: Երբ հասաւ Խարազա անուն տեղը, հոն Նորին Արհիպատուութիւնը զգեստաւորեցաւ Հայրապետական զգեստով և աշտանակեցաւ ձիու վրայ. առջեւէն կը քալէին զօրքերը, անոնց ետեւէն Դպրաց դասը՝ եկեղեցական շապիկով, ապա Նորին Արհիպատուութիւնը երկու կողմը ունենալով վարդապետները և Հայոց քահանայները յուրջառներով: Ասոնց կը հետեւէր հեծեալ և ոտաւոր հոծ բազմութիւն մը: Այսպէսով Ն. Սրբազնութիւնը օրհնելով աջ ու ձախ տանիքներն ու պատշգամներն դիզուած երկսեռ բազմութիւնը՝ հանդիսաւորապէս մտաւ եկեղեցի, ուր վայրկեան մը աղօթէլէ վերջ՝ յորդորական մը խօսեցաւ և քաջալերեց ժողովուրդը՝ որ առանց վախնալու աշխատին իրենց գործերովը, և քանի մ'անգամ շեշտեց թէ միշտ խոհեմութեամբ ու լրջութեամբ ընթանալու են Ազատութեան շաւղին մէջ: Յետոյ բուռն խանդավառութեամբ առաջնորդուեցաւ ընդունելութեան սալօնը, ուր ամբողջ բազմութիւնը պատուաբերուեցաւ օշարակով. ապա դրպրոցական աղաք՝ Մեծ. Մերուն էֆ. դասատուին առաջնորդութեամբ, հայ., տամ. և գաղ. ձօներով և երգերով ձօնեցին Ն. Արհիպատուութեան իրենց սէրն ու երախտագիտութիւնը բարի գալուստ մաղթելով: Բազմականներէն իւրաքանչիւրն ալ յայտնեց իր զգացումը. մեծ ազդեցութիւն թողուց բազմութեան վրայ հարիւրամեայ Յակոբ Մանասպէկեան ծերունիի խօսքը «Հայրիկ, ըսաւ, մենք տակաւին ջուրը (խռովութիւնը) ցամքած չէ կը կարծէինք, բայց դուն ձիթենւոյ կանաչ ճիւղ մը բերիր հետդ և ապահովցուցիր զմեզ:»

Երկրորդ օրը, Կիւրակէ առաւօտ, Զայնաւոր Պատարագ մատոյց Նորին Արհիպատուութիւնը և քարոզութիւն մ'ըրաւ, նմանցնելով մեր կեանքը Իորայելացւոց կեանքին ինչպէս անոնք, ըսաւ, Կարմիր ծովէն անցնելով մտան Աւետեաց երկիրը, մենք ալ արեան կարմիր ծովէն անցնելով հասանք այս Ազատութեան երջանիկ օրուան. օրհնուի՛ն ուրեմն մեր համար աշխատող անձինքը:»

Պատարագէն վերջ Սալօն եկաւ, ուր Անարատ Յղութեան փութաջան Քոյրերու առաջնորդութեամբ եկան օրիորդ աշակերտները, գեղեցիկ ձօներով և յանգերով յայտնեցին իրենց երախտագիտութիւնը, և երաժիշտ դպիրք երգեցին Ազատութեան քաղցր երգեր: Նորին Սրբութիւնը շատ գոհ մնալով օրհնեց զամենքը: Այնուհետեւ բարիգալուստ մաղթելու եկան միթէաարրքի բաչան, պալատական բարձր պաշտօնեաներ, տեղական երեւելի աւագանիներ, եւն: Նորին Արհիպատուութիւնը բաւական ուրախութիւն լուրեր աւետեց. կը մաղթենք որ անոնք հաստատուին իրականութեան մէջ:

ԲԱԳՐԱՏՈՒՆԵԱՆ

Մալաթիա, 12(25 Սեպտ. 1908

ՀԱԼԸ ՀԱԶԸՐ

Շարգ մէսէլէսի նամիյլէ սաբրլարտան պէրու մէվճուտ օլան բօլիթիգա մէսէլէսի, շիմտիյէ գատար սօնսուզ, թիւքէնմէզ, հալլ ու ֆայլը միւմքինսիզ պիր մէսէլէ օրմուշտրը: Էվրօբա, պունդն իյգա իթթիկի էնվարի միւշքիլաթ եւրգիւնտէն պիր տիւրլիւ բահաթ օրմամշ տրը: Թապագաթը պազիյէ տախիլինտէ մէվճուտ պուլունան մատէնլէրին թահրիքաթը հասէպիյէ արասրրա փուրան իտէրէք, էթրաֆընա լավալար, աթէշլէր վէ կէօնակէօն մուճիպը թախրիպ մատէնլէր սայան աթէշֆիշան վօլգանլար կիպի, Շարգ մէսէլէսի տէ, պիր թարաֆտան, եանի տախիլտէն, պունա ալէգատար օլան մէմալիքտէ եաշաեան անասրրը միւխթէլիֆէ միեանընտա հիւքմ իտէն տիւրլիւ տիւրլիւ արզու վէ էմէլլէր իլէ, տիկէր թարաֆտան եախսա իսարիճտէն, տիւնեանընն հիչ պիր ճինէթինտէ մէվգբի ճողրաֆիսինէ, անվալը իգլիմիյէսինէ վէ սէքէնէսինին իշկիւզարլըգ, իսթիտատ վէ գապիլիյէթինէ էմսալ պուլունմասան ο մէմալիքի զապթ ու իշղալ խուսուսընտաքի ամալը հարիսանէ, վէ էն տօղրուսը վէ էն հագգըսը իսէ, շիմտիյէ տէկին ումումըն հրրսը թամամընը թահրիգ իտէն պու մէմալէքթէլէրին սահիպի օլան վէ հուգուգը հիւքմտարիյի հայիզ պուլունան տէվլէթի Օսմանիէնին տիւմէնի իտարէսինի գուլլանան հիւքիւմէթին, ուսուլը իսթիպտատը քէնտիսինէ էսաս իթթիխազ իտէրէք, հէր սուրէթլէ միսլի պուլունմասան վէ ճէնապը Հագգը, թապիյաթը էն կիւզէլ վէ կիրանպահա նիյմէթ վէ լութֆլարը իլէ միւզէյէէն ο մէմալէքէթլէրի պիր ազ տա ինսանի էլլէր վասրթասըյլա, լայրգ օլտուգլարը մէրթէպէտէ տահա մամուր վէ միւքէմմէլ գըլմագ, էհալիսինի մէսուտ վէ պախթիեար իթմէք, միլէլի միւիթէլիֆէտէն միւրէքքէպ սէքէնէսի արասընտաքի իսթիլաֆամընն հիւսնի թէսվիյէսինէ զայրէթ իյլէմէք իուսուսընտաքի ոճգինին վէ իգթիտարսըզլըզընն, հաթթա ուսուլը իսթիպտատը սոն տէրէճէյէ կէօթիւրմէքլէ, իրթիքեաս իտիլէն ատալէթսիզլիք, ույղունսուզլըգ վէ էվայի սուի իսթիմալաթընն նէթիճէլէրինտէն տիր քի, իշպու Շարգ մէ-

ԳԱՎՐՈՇԵ-ՎԱԼՍԵ

Մրիկվիվ

ԴՈՒՐՍՈՒՆՈՎ ՅՈՒԵՎԱԾ

Փեսֆիրեր մկֆֆոգզ
մզոեվերոր մկֆֆոգզ
գրեֆֆոլոգ ոեցոմոլոգոգֆրվ։

ՀՎՍԱՆ Շ. ԺՈՒՑՎՓ

Ամենամեծ հաջողությամբ ներկայացվեց Գավրոշե-վալսը։ Ամբողջ ֆիլմն իր ներսում ամփոփում է ինչպես ինքնատիպ, հյութեղ հումոր, այնպես էլ ինչպես մի «չոհոտ» դասավորություն։ Ամբողջ

* * *

Նվիրված ուշու ազատագրության շարժման դասական մեծագույն մարդուն՝ Լենինին։ Ֆիլմի գլխավոր դերերը՝ Ֆեդորովի, Ֆեդորովի, Ֆեդորովի, Ֆեդորովի, Ֆեդորովի։

* * *

Ամենազարմանալի մարդը։ Ամենամեծ ֆիլմերի ամենամեծ դերասանը։ Ամենամեծ դերասանի ամենամեծ դերը։ Ամենամեծ դերասանի ամենամեծ դերը։ Ամենամեծ դերասանի ամենամեծ դեր

ԻՆԿԻԼԹԵՐՐԱՆԸՆ ԽԱԹԹԸ ՀԱՐԷՔԷԹԻ

Լօնտրա 8 Հոկտ.— Խարիճիէ նազքրը Սրբ Էտուարտ Կրէյ՝ Վօլէր Նորթումպէրլէնտէ իրատ իթտիկի պիր նութգտա, Շարգըն պուհրանընտան պահա իթմիշ վէ Ինկիլթերրանըն խաթթը հարէքէթինի չուէօլտա պէեան իյլէմիշ տիր. «Հիչ պիր տէվլէթին, պէյն էլ տիւէլ պիր մուահէտտէյի, օ մուահէտէյի իմզա իտէն տէվլէթլերին ըրիզասընը ալմատրգճա թատիլ ութաղերրէ հագգը օլտուղընը գապուլ իտէմէյիզ։ Քէղալիք տիկէր տէվլէթլէրին, խուսուսիյլէ պու մէսէլէտէ էն զիեատէ ատզրուտան տօղրուեա ալէագատար օլան տէվլէթլէրտէն պիրի պուլունան Թուրքիանըն ըէյլէրի ալընմատրգճա, էօյլէ պիր հարէքէթին նէթիճէսինի տէ գապուլ իտէմէյիզ։ Էկէր պիր տէվլէթ՝ մուահէտատթը տիէլիյի քեյֆի մաէյա վէ նակէհանի սուրէթտէ իպալ իտէպիլիրսէ, էմնիյէթի ումումիյէ նամսը պագի գալապիլիր։

«Էվրօբատա թէճհիզաթը ասքէրիէնին պիր հուտուտ ալթընա ալընմասը էֆքեար վէ հիսսիեաթը արթմագտա իտի, լաքին տիկէր քեաֆֆէյի վազիի իմզալարընը ըէյլէրի ալընմագսըզընը, մուահէտատթը տիէլիյէնին պիրտէն պիրէ թատիլի հագգընտա տարմի պիր զօրգու օլտըղը հալտէ, մէսարիֆի ասքէրիյէնին թէնզիլի իսթինալ իտիլէմէզ։

«Ահվալը հաղըրէտէ, Պէրլին ահնամէսինին թէտգիգիյլէ, Թուրքիանըն մէնաֆիի վէ վազիյէթինին թէմամէն մուհաֆազա իտիլէճէկինի թէէմին իթմէք իչին, ասլա վագըթ զայ իտիլմէմէսի չէտիտէն արզու օլունուր։

«Ինչերին ըույէթի • տէրէճէ հագգը սուրէթտէ իճրա օլընմասընը սամիմանէ արզու իտէրիզ քի, հէր կէօնտ թէպէտտուլուն նէթիճէսի՝ Թուրքիանըն եէնի հուքիմէթինի մէյեուա իթմէյիզ, պիլաքիս օնա եարտամ իտէպիլսին։ Շուրասը ունուտուլմամալը տըր քի, պու եէնի իսարէյէ իտիլէն հէր կէօնտ հագարէթ, անըն չիմտիյէ տէկին սուլէրբէվէր օլան հարէքէթինի հարպճուեանէ գըլապիլիր, Թուրքիանըն քեաֆֆէյի իսլահաթընը թէկիլիքէյէ գօյապիլիր, վէ Մաքէտոնիա իլէ Էրմէնիսթանը՝ էսկի հալինէ բիճառ իթտիրէպիլիր։

«Մամաֆիհի չիմտիքի հալտէ վագը օ. լան չէյլերին՝ միւսալէհայը իսլալ իտէճէկինատէն գօրգուլմագ, զիրա ախիրէն զուհուրա կէլէն մատտի վէ գաթի թէպէտտիւլաթ, էսասէն բէք վէխիմ չէյլեր տէյլ տիր։ Զաթէն Գուլկարիսթան մուխթարիյէթէ մալիք իտի. մուխթարիյէթ իլէ խթիգլալիյէթ արասընտա իսէ, մատտի նօգթաի նազարլա պէօյիւք պիր ֆարգ եօգ արը։

Լօնտրա.—Տօղրու մալիմաթ ալան մէհաֆիլի սիյասիէտէ, էվվէլճէ գարարլաշտրըլան գաթի պիր բրօկրամ իլէ գօնֆէրանս ագտը խուսուսընտա արզու պէեան օլունուեօր։ Էկէր Ավսթրիա, գօնֆէրանս ագտը ֆիքրինէ գարշը կէլիրսէ, Ինկիլթէրանըն Վիէննա սէֆիրի՝ ղայրը մուայէնէ մէէղունիյէթլէ մուֆարագաթ իտէճէք տիր։

*** Ինկիլթէրրա պաշ վէքիլի Մ. Ասքիթ տախի Լէվն չէհրինէ իրատ իթտիկի ճուլթգտա, էզճիւմլէ չու սէօզլէրի սէօյլէմիշ տիր. «Օսմանլըլարըն մուհաֆազայի հուզուզը իչին եէտը իգթիսարըմըզտա պուլունան հէր չէյլ եարաճաղըմըզ հագգընտա քէնտիլերինէ պէեանը թէէմինաթ իյլէրիզ։ Ինկիլթէրրա, Թուրքիանըն միւէսսիսաթընը իլէրլէթմէք իչին պէեանը թէմէննիտէն խալլի օլմաեօր. եէնի հուքիմէթը Օսմանիէյէ թէվեճճիհաթընը իսպաթ իթմէք՝ էն սամիմի արզուլարընտան պիրինի թէչքիլ իյլէմէքտէ տիր։»

*** Ճագընտա Բիրէյէ 30 գատար Ինկիլիզ հարպ սէֆինէսի կէլէճէկի խապէր վէրիլիեօր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

ՀԷԼԷ ՇԻՒՔԻՐ
ՆԻՇԱՅԷԹ ՊԻՋ ՏԷ ՊԻՐԼԷՇԻԵՕՐՈՒՋ

Հագըգէթէն ճէմաաթճա ինթիզամըզ վէ քէշմէքէշ հալիմիզ, պունտան զիեատէ տէվամ իտէմէզ իսի. պու գատար տէվամը տա բէք չօգ օլտու։ Թիւրքիատա քիւշատէ օլան իտարէյէ մէշրութա, հէր ճէմաաթ իչին պիր տէվրը թէրագգը, ուխուվվէթ աշարը հալտէ, պիզիմ, իսթիլաֆ վէ թէֆրիգա իչինտէ գալմամըզ ճամիզ օլապիլիր մի իսի։ Պէօյլէ պիր զէմանտա Կ-Բաթրիգ էֆ. հազրէթլերինին մատտի վէ մանէվի մէսուլիյէթի ֆէվզէլատէ աղըրլաշմըշ, տախիլի մունթազամ պիր Նիզամնամէնին նօգտանը հիսս օլունմագտա պուլունմըշ, պիր միւգթէտիր Կ-Բաթրիգ Վէքիլինին ինթիխապը լիւզումը՝ օրմայընճա օլմազ պիր մէրթէպէյէ կէլմիշ, Բաթրիգխանէմիզ հէյեթլերի տաղըլմըշ, Վարիսաթ վէ Մէսարիֆաթ գօմիսիօնը տուրմուշ, միլլէթ վէրկիլերի թահսիլ օլունամազ օլմուշ, Խասթախանէմիզ վէ Ֆագիրխանէմիզ Հոգաբարձութիւնը իսթիֆասընը վէրմիշ, Ոսկեբերան քիլիսէսինին վէ Խասթախանէնին պինալարը հագգընտա մուսիպ պիր գարար վէրիլէմէմիշ, պուրատա պուլունան վէ թաշրալարտան կէլէն ֆուգարա, մուհաճիրին վէ սահր պիշարէլերէ եարտամ իտիլմէսի պիր մէճպուրիյէթ հիքմիւնիւ ալմը, վէ տիկէր Թարաֆտան տա Օսմանլը Մէճլիսի Մէպուսանընա, Հէյեթի Ահանա վէ Ցէվահիրի պէլէտիէյէ ճէմաաթըմըզտան տախի ազալար ինթիխապը իչին, զաթէն քիւչիւք օլան ճէմաաթըմըզ պէնիսինատ իթթիֆագընը լիւզումը՝ հիսս օլունաճագ պիր բատտէտ պուլունմըշ օլտուղը հալտէ, էլան պիր թագըմ վահի իտտաալար, պիր ճէմաաթընը խարապընը մուհիպ զըտտիյէթ վէ իսթիլաֆլար իլէ, քէնտի քէնտիմիզին մահվընա կիթմէք վէ տիկէր ճէմաաթլար գարշըսընտա վէսիլէի իսթինզա օլմագ գապլը մի իսի։

Իչիէ պուրալարընը նազարը տիգգաթա ալարագ, վէ հէման ումումիյէթէն մէքթէպ կէօրմիւշ, թալիմ ու թէրպիյէ ալմըշ, վէ քէնտի Բէյիսի բուհանի վէ Բէտէրի մանէվիսինէ գարշը իթաաթ վէ ինթիրամը տախսա մէպաէ իթթիխազ իթմիշ օլան էֆքարաը ճէմաաթընը, միւշարիլէյն թարաֆընտան վագը օլաճագ տավէթէ իճապէթ իտէճէքլէրինէ գանաաթը էֆքէարըմըզ օլարագ, սօն նիւսխէմիզտէ, Կ-Բաթրիգ էֆ. հազրէթլերինէ խիթապէն արիզէ չէքլինէ եազտըզըմըզ պիր մէգալէտէ, չայեանը թէէսսիֆ հալիմիզէ նէթիճէ վէրիլմէք իւզրէ իճապընընը իճրասընը միւշարիլէյն հազրէթլերինտէն բէճա իյլէմիշ իսի։ Պուարիզէմիզին մազհարը հիւսնի թէլագգը օլունմասընտան տօլայը պէեանը թէչէքքիւլլէ, բիւթ. Կ-Բաթրիգ էֆ. հազրէթլերի թարաֆընտան ումումը խօշնուտիյէթինի մուհիպ օլմադ վէ իթթիֆագ, մուհապէթ վէ էլ պիրլիկիյլէ ճէմաաթճա վէ Բաթրիգխանէճ իչլերիմիզին միվէրի մաթլուպտա ճէրբէեանընը թէէմին իտէճէք վէսաիթի իթթիխազ իյլէմէք իւզրէ պիր թէտպիրի միւնասիպին եազընտա գարարլաշտրըրլաճաղընը մէմնունէն խապէր ալտրգ։

Գատրքէօյ Ս. Լեւոն քիլիսէմիզ Մեծ-Ժողովրդապետութիւնը թարաֆընտան կէօնտէրիլմիշ տիր.

Տէր,

Ցառաջիկայ Կիրակի, 28 Սեպտեմբեր (հ. տ.), ի ժամ 9 յետ միջօրէի, Ամենապատիւ Գերերջանիկ Հոգեւոր Տէրն, Տէր Պօղոս Պետրոս ԺԲ. Սապպաղեան՝ Կաթողիկոս-Պատրիարք Տանն Կիլիկիոյ, Բաղկեդոնի ՍՈՒՐԲ ԼԵՒՈՆ նորաշէն Եկեղեցւոյ Հիմնարկութեան արարողութիւնը պիտի կատարէ ի ներկայութեան Սրմիապատիւ Արեպիսկոպոսաց եւ Եպիսկոպոսաց, Գերապատիւ Վարդապետաց եւ բարեպաշտ Ժողովրդեան։

Կը հրաւիրեմք զՁեզ ներկայ գտնուիլ սոյն նուիրական հանդիսիս։

Բաղկեդոն, 24 Սեպտեմբեր 1908

ԱՆՏՈՆ Վ. ԻՍԿԷՆԴԷՐԵԱՆ
Մեծ-Ժողովրդապետ Բաղկեդոնի

Հայմէթլու Օնունճը Պիոս Բաբա հազրէթլերինին Յոբելեանը միւնասիպէթիյլէ ճէմաաթճա պիր հէտիյէ թագտիմի իչին, միւթէհայիզանը բունդան վէ միւթէպէրանը ավամտան միւրէքքէպ օլարագ թէչքիլ օլունան գօմիսիօնտա գարարլաշտրըլտըղը վէճհէլ, չէհրիմիզ վէ միլլէթիմիզ գուրմամը թիւճճարը միւթէպէրէսինատէն Թօլեան Յովսէփ էֆէնին իմալաթխանէսինտէ եաբըլան հօգգա թագըմը իմալ վէ իքմալ օլունմըշ օլուպ, Կ-Բաթրիգխանէ ալօնընտա թէչհիր իտիլմիշ օլտուղընտան, արզու իտէն զէվաթըն կիտիպ կէօրէպիլէճէքլէրի թարաֆըմըզդա պիլտիրիլմիշ տիր։

Մէղքիւր հօգգա թագըմը՝ էօնիւմիզտէքի բազար իրթէսի կիւնիւնէ գատար մահէլլի մէղքիւրատ մէվզու գալաճագ տըր։

*** Ս. Յակոբ խասթախանէսի Հոգաբարձութիւնունը իսթիֆա իթմէսի իւզէրինէ։ Եէնի հէյեթին ինթիխապընա տէկին, աղայը սապրգատան Ոսկեան Գրիգոր էֆէնին մուվագգաթէն խասթախանէնին նէզարէթինէ մէմուր օլտուղունը եազմըշ իսի։ Խասթախանէ հէյեթի իսթիֆա իթմիշ իսէ տէ, եէնիսինին թայինինէ տէկին իչլերին եիւզ իւսթիւ գալմամասը իչին, վազիֆէսինէ տէվամ իթմէքտէ օլմասըյլա, արասընա եալընըզ եախուտ պիրլիքտէ խասթախանէյէ կէլմէքտէ օլտուգլարը, վէ Գրիգոր էֆ. Ոսկեանընն տախի, այրընա պիր մէմուրիյէթի օլմայընպ, անճագ բէֆիզլերիյլէ պէրապէր խֆիի վազիֆէ իթմէքտէ պուլունտուղը՝ թահգըգաթը ախիրէմիզտէն անպաշըլմըշ տըր։

ԿԻՐԻՏԻՆ ԵՈՒՆԱՆԱ ԻԼՀԱԳԸ

Գուլկարիսթանընն իսթիգլալը վէ Շարգի Ռումէլի վիլայէթինին Գուլկարիսթանա պիրլէշմէսի վէ Ավսթրիա-Մաճար տէվլէթինին տէ Հէրսէք-Պոսնա վիլայէթլերինի աչրգատան աչրղա քէնտի մէմալիքինէ իլհագ իթմէսի խապէրլէրինին միւրէքքէպի հէնուզ գուրումազատան, Կիրիտ ատասընընն Եունան իլէ պիրլէշտիկի թէլէկրաֆը ալընմըշ աբը, վէ պունըն, պուրատա Եունան թէպատասընընն վէ Ռումէլիընն՝ Գուլկարիսթանընն իլանը իսթիգլալընտան վէ գրալիեէթէ թանվիլինտէն տօլայը բիւրիտտէթ քէսիլէրէք, բրօթէսթօլարա գալգընշրգլարը վէ պաղը սէֆարէթխանէլէր էօնիւնտէ, իշպու բրօթէսթօլարընը միւպէյեին նիւմայիշլէր իճրա իթտիքլերի պիր զէմանա թէսատիֆ իթմէսի՝ թէսատիֆաթը զարիպէտէն տիր։ Հէր նէ իսէ, «Հալը հազրը» սերլէվհալը մէգալէմիզտէ եազտըզըմըզ կիպի, զաթէն Կիրիտտէն տէ պիզէ պիր ֆայտէ գալմամըշ իսի. Կիրիտին Թիւրքիայա թապիէթի իսմէն օլուպ, ֆիիլէն պիզտէն չըգմըշ իսի։ Պունունլա պէրապէր, պունլար էօյլէ տարպէլէր տիր քի, պունլարըն գարշըսընտա սօղուգ զանլըըղը ղայպ իթմէմէք՝ բէք միւշքիլ տիր. վէ պէլքի իչպու տարպէլէր, մահզա չու զէմանտա իհթիեաճը չէտիտի հիսս օլունան սօղուգ զանլըըղը ղալպ իթտիրմէք իչին եէկտիկէրինի թէագիպ իթմէքտէ իսէ տէ. Օսմանը միլլէթի մուապզամասընընն՝ վագթըն վէ ահվալին նէզաքէթինի ապա նազարը տիգգատան տուր իմմէյէրէք, պու անվալ գարշըսընտա պէօյիւք պիր թէհամմիւլ վէ սիւքիւն իլէ հարէքէթ իթմէսինի թէմէննի իտէրիզ։

*** Կիրիտին իլհագընա տաիր ալընան թէլէկրաֆլար.

Բէթիմօ 7 Հոկտ.— Էհալի, Կիրիտ ատասընընն Եունանիսթանա իլհագընը իլան իթմիշ տիր։

Լօնտրա.— Գանտիատան ալընան պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Կիրիտ ատասը, Եունանա պիրլէշտիկինի եարընն իլան իտէճէք տիր։

Բարիզ.— Ամբինատան ալընան թէլէկրաֆնամէլերէ կէօրէ, Կիրիտլիլէր՝ ատասընն Եունանա պիրլէշտիկինի իլան իթմիշլեր տիր։

ՄԷՃԼԻՍԻ ՎԻՒՔԷԼԱ

Զարչէնպիհ կիճէսի Մէճլիսի վիւքէլա. Սատրազամ բաշանընն գօնտաղընտա իճթիմա իթմիշ, վէ իւչ մէսէլէ իւզէրինէ իւչ սահթ միւզաքէրէ օլունմըշ տրը։ 1. Հէրսէք-Պոսնանընն Ավսթրիայա իլհագը մատէսի։ Վիւքէլա, Ավսթրիանընն նօթասընա ճէվապ վէրմէկտէն էվվէլ իւչ կիւն պէքլէմէյլ գարար վէրմիշլեր տիր։ Պապը Ալի, Պոսնա-Հէրսէք վէ Գուլկար մէսէլէլերի ասասընտաքի ֆարգը թայէին իթմէք, վէ իթթիխազ իտէճէկի հարէքէթի՝ տէվլէթլերին հարէքէթինէ թաթպիգ իյլէմէք արզուսինտէ տիր։ 2. Գուլկարիսթանընն իսթիգլալը։ Պապը Ալի՝ Գուլկարիսթանընն իլանը իսթիգլալընա գարշը բրօթէսթօ իթմիշ տիր։ 3. Մուհարէպէ ինթիմալի. Հիւքիմէթ՝ մուհարէպէտէն սագընմայը խալիսանէ արզու իտիեօր։ Ֆագաթ գարարը գաթիսի՝ տէվլէթլերին հարէքէթի սիյասիէսինէ պաղլը տրը։ Գունունլա պէրապէր հէր կէօնա ինթիմալ իչին թէտարիքեաթը լազըմէյի կէօրմէքտէ տիր։ 4. Մէղքիւր իւչ մէսէլէտէն պաշգա պիր տէօրտիւնճիւ տահա զուհուր իթմիշ տիր։ Օ տա, Կիրիտ մէսէլէսի տիր։

ՍԸՐԲԻԱՏԱ ՆԻՒՄԱՅԻՇԼԷՐ

Ահնամէլէր խիլաֆընտա օլարագ, Ավսթրիա վէ Գուլկարիսթան թարաֆընտան վուգուա կէթիրիլէն ահվալտէն տօլայը Սըրպիանընն հէր եէրինտէ, պա խուսուս Պէլկրատտա, Ավսթրիա վէ Գուլկարիսթան ասէյհինտէ չիտտէթլի նիւմայիշլէր իճրասընընա տէվամ օլունտուղը խապէր վէրիլիեօր։— Սըրպ օրտուսը, սօն կիւնլէրտէ մանօվրալար իճրա իթմիշ, վէ գրալ՝ բէնչէհնպիհ ագշամը մանօվրալարտան Պէլկրատա ավտէթ իյլէմիշ տիր։

ՍԻՍԱՄ ՃԷՋԻՐԷՍԻ

Սիսամ պէյլիկինտէն Սեպտեմբեր 21 թարիխիյլէ մագամը Սատրէթէ կէլէն չիֆրէլի պիր թէլէկրաֆնամէտէ, 7 քիշինին իտամ իտիլտիկի չայեասը թէքզիպ իլէ, գանունէն իճազ իթմէտիքճէ քիմսէնին հապս իթիլմէտիկի, վէ տախիլի ճէզիրէտէ ասայիշին պէրքէմալ օլտուղը, վէ անճագ Եունանատան կէլէն էշգրեա իքի քէօյ էհալիսինէ գօրգու վէրմիշլեր իսէ տէ, էշզրեայը մէրգումէնին թաագիպ օլունմագտա իտուկի, վէ Աթինատա պուլընան Սօֆուլի իլէ տիկէր մահքիմլերին՝ մահքիմիյէթտէն գուրթուլմագ վէ ճէզիրէյէ ավտէթլէ մէսէլէքի գատիմլերինէ տէվամ իթմէք արզուսինտէ օլտուգլարը, վէ պու սէպէպլէ ճէզիրէյի իխթիլալ հալինտէ կէօթէրմէք իչին ըէֆիգլերինի թէշվիգ իթտիքլերի, վէ կէրչի ասայիշէ խալէլ կէլմէյճէկի մէմուլ իսէ տէ, ֆագաթ պէյլին պիր կիւն էվվէլքի թէլէկրաֆնամէսի մանճիպինճէ հարէքէթ իտիլմէսի իչին մէղունիյէթ վէրիլմէսի լիւզումը իչար գըլընմըշ տրը։

*** Սիսամտա պունտան էվվէլ զուհուր իտէն գարըշըգլըգլարտա էլ պաշը օլանլարընն մուհաքէմէսիյլէ, հագգլարընտա վէրիլէն հիւքմլէրտէն տօլայը տախիլի ճէզիրէտէ եէնիտէն ուշղունսըզլըգլար վուգուի լէթիմալինէ մէպնի, Իզմիր լիմանընտա պուլընան Մէճիտիէ գրուազէօրիյլէ իւչ թօրբիտօ սէֆինէսինին՝ Սիսամա կիթմէլերի Պարիէ նէզարէթինտէն էմր օլընմըշ տրը։

*** Թէրանէ սէնիզինտէ պուլընան Մէսուտիյէ զըրնլըսըյլա Բէյքի Սաֆվէթ գրուազէօրիւնիւն տախի սէրիան Սիսամ սուլարընա կիթմէլերի իչին էմր վէրիլմիշ տիր։

ՏԱԼԻԼԻԷ

Տիւն, Սէլամլըգ բէսմը ալիսի Համիտիէ ճամիսինտէ իճրա պույրուլմըշ տրը։— Զաթը Շահանէ պիր ագ սողուգ ալմըշ օլմալարբյլա, բահաթսըզ օլուս գլարընտան, Սէլամլըգ բէսմը ալիսի կանաընտա տաբրէի մախասուսէտ պուլընան Ավսթրիա, Ֆրանսա վէ Բուլանիա սէֆիրլէրինի գապուլ իտէմէմիշլէր տրը։

—Գու. կիրէ Օսմանլը հարպ սէֆիրէրի՝ լիմանըմըզտան Գարը Սէֆիտէ կիւէտէքլէր տրը։

—Շարգ ալէմիր եօլլարը մէսէլէսինի թէագիգ իթմէք իւզրէ, Սարայաղամ բաչանըն թարը բրեսէթինտէ, Թարիճիէ, Տախիլէ, Նաֆիա վէ Օրման, Մասէնտաշանընան միւբէքբէպ պիր գոմիսիոն թէշքիլ օլունմըշ տրը։

—Կէչէն կիւն Մէհլիսի վիւքէլա Գապը Ագիւէ թօպանտարագ, Նաֆիա Նազըրը Նորսուտնիկան Գաբրիէլ էֆ. Նին, թաթիլի իշղալար նագգրնտա թանգիմ իյէտիկի նիզամնամէյի միւգաքերի իթմէքտէ իքէն, Գուլկորիթան վէ Հէրսէք-Գոնա մէսէլէսինան ասլայը խայլի Իսլամ, Բուլ վէ սայր էնալինին Մապէյնի Հիւմայունա կէթմիշ օլմալարը իւգերինէ, Սարայաղամ բաչա Մապէյնէ չագըրմըշ, վէ միւգաքէրաթ թաթիլ օլունմըշ տրը։

—Այտըն ատմիր եօլլարընըն թաթիլի իշղալ իթմիշ օլան իքի պինտէն զիեատէ ամէլէսի, թաթիլի իշղալըն թէավիյէսի իւշէրինէ իյէրինէ պաչլամըշար տրը։

—Բուլգարիա սէֆիրի՝ Ֆրանսա, Իթալիա, Մոնթենեգրա վէ Ավսթրիա սէֆիրլէրինին իմզասըյլա Գապը Ալիյէ պիր նոթա վէրմիշ տրը։ Գու նոթատա, մէկքիւր սէֆիրլէրին մէնաֆուզ գլաուգլարը հիւքիւմէթլէրին, Մաքէտոնիա ժանդարմասընդն թէնտիգ ատմատ օլան քէնտի գապիթիւլէրինէ զայը մուտիէն սուրէթատ եօլ վէրմէյի գարարլաշտըրարգլարը պիւտիրիմիշ։ Վէ պու պապատ սէֆիրլէր՝ Գապը Ալիսին բէյնի սօրմըշլար տրը։

—Իրէնս Սարայէտատինին, քէնտի հայաթընա գարշը թէհտիտ օլունարգընտան սոնրա Տէրիսաատէթտէն ֆիրար իթմիկի հագդգնտա չըգան չայտա թէքգիպ օլունմըշ տրը։ Անճագ բրէնսին հաճատը օլան Էմին էֆ. Սէլանիկ կիթմիշ տրը։

—Հիւքիւմէթի Սէնիյէ՝ անվալը հազրէնին իճապ իթտիրուկի թէատրոյի իթթիհազ իթմէքտէ օլուպ, անճագ պուեիւգսէն պէյնի էյ էնալի թանրիքեատ վէ թէչվիզատը մուհիպ օլմագ իւզրէ պիր թագըմ մուզիրը չայատարա մէյտան վէրիլմէսի՝ մագամը Սարայէթտէն վիլայէթլէրէ վէ մինթագիլ միւթէատրրիֆլրգլարա թէլէկրաֆլա իշար օլունմըշ տրը։

—Էվվէլքի կիւն Ինկիլթէրրա, Ֆրանսա վէ Արմանիա սէֆիրլէրի՝ Գապը Ալիյէ կիտէրէք, Սարայաղամ վէ Խարիճիէ նազրը բաչալար իլէ միւլագատ իթմիշլէր, վէ Գաուկարիթան իշլէրինէ ատիր միւգաքերատ իճրա իյէմիշլէր տրը։ Սրբպիա սէֆիրի ատամ եէվմը մէզքիւրատ Սարայաղամ վէ Խարիճիէ նազրը բաչալար իլէ կէօրիշմիշ, վէ Գաուկարիթան գրալըզը մէսէլէլէրինատէն ասլայը Գէչիրատատա էֆքեարը ուսմամիկ հէյէճանա հէլէրէք։ Ավսթրիա վէ Գաուկարիթան ալէյինատ նիւմայիշլէր իճրա իթմէքտէ օլարգընը սէօյլէմիշ, վէ հիւքիւմէթի Օսմանիէնին պու պապատ թաթարը իսթիք նարէքէթի սօրմըշ տրը։ Եունան սէֆիրի ատամ միւշարիյէհիտա իլէ միւլագատ իթմիշ, վէ Կրիթա էհալիսինին հարաքատը նագգրնտա Եունան հիւքիւմէթինէ բէսմի մարիւսատ օլմատարընը պիւտիրմիշ տրը։ Էաքին սիւնէքի «Լա Թիւրքի» քէնտի մուհարիրլէրինատէն պէրինին՝ Եունան սէֆիրի իլէ միւլագատ իթտիկինի կազբէօր։ Սէֆիրի միւշարիյէյ, պու միւլագատա, Կրիտան Եունան իլէ պերլէշտիկի հավատասինի թատիգ իթմիշ տրը։

—Ավսթրիա-Մաճար սէֆիրի՝ «Էվվանթ Հէրալտ»ըն պիր մուհարրիրիյլէ միւլագատ իսէրէք, Ավսթրիա-Մաճար սէվլէթինին Հէրսէք-Գոնայը քէնտի իւլքատընա իլնագ իթմէսի՝ սէվլէթի Օսմանիէ հագընտա պէսլէտիկի հիսարհաթը տօսթանէ սէմէրէսի օլտուղունը(?), չիւնքի պու տարէթլէ պիր թագըմ սըզըլմը վէ չիքայէթլէրին էօնիւալընտըզընը վէ պիր տէ Ավսթրիանընն Սէլանիյէ գասատար իլէրլէմէք ֆիքրինտէ օլտուղունա տայիր մէվճուտ օլան չիւպհէյի իպալէ իթմէք իչին մէզքիւր իքի վիլայէթին Ավսթրիա-Մաճարիսթանա իլնագ ալնարընը(??), վէ տէվլէթի միւշարիյէյհանընն, քէնտի մէմալիքի խարիճինտէ էր գապթ իթմէք նիյէթինտէ օլմատարընը կէօսթէրմէք իչին Նովի-Պազար սանճաղընտա պուլընան ասքէրինի կէրի չէքմիկինի պէհան իյէմիշ տրը։

—Պուլկարիսթան մալիէ նազրը՝ Շարգի Բումէլինին Խապինէի ճէլիկյէյ վէրմէսի լազըմ կէլէն Սեպտ. վէրկիսի օյան 200,000 ֆրանգը թէէտիյէ իսթիմէմէսինի էմր իյէմիշ տրը։

—Մանուրէթ իւլ Ազիզ վալիլիկինէ՝ Միսիրլի միւթէատրրիֆը Նուսրէթ բաչա թայէին օլունմըշ տրը։

—Շէնրիմիզ թիւճճարը՝ Ավսթրիատան էմթաա կիթիրմէմէք իչին, տրալարընտա միւգաքերէ իստէնէք տիրլէր։

—Գալաթատա Անկլո-Թուրգո-Արմէնիէն իսմինատ պէօյիւք պիր էրմէնի պանգասը թէէսսիս օլունճաղը բիվայէթ օլունաճաղը։

—Գայսէրի գօմանատանը Խալգի բաչա՝ ազ իսիրմի՝ վէ իսթինթաղ պիթընա ալունմըշ տրը։

—Մէշրութիյէթին իլանը կիւնիւն տէն պէրու նագգընտա չիւպհէյէր տավէթ իտէն Միսան զազէթասը սահիպի Մուրատ պէյ իլէ միւտարիյէյնէ իշթիրաք իսէնդէրտէն Նազիֆ Սիւրուրի՝ սիւն Զապթիէ նէզարէթինէ թէվգիֆ իսիրմիշլէր տրը։

—Գուզկունճըգատա մուգիմ Իւրեանիզատէ ճէմիլ մօլլանըն թէվգիֆը իչին տատի թէչէպպիւսաթը լազըմ իթթիսաղ իսիրմիշ տրը։—Մուրատ պէյ իլէ Նազիֆ Սիւրուրի էվվէլքի կէճէ հէր նէ էպպէպէ մէպնի իսէ Սէրայա կիրմէք իսթէմիշլէր իսէ տէ, գապուլ օլունմամըշլար տրը։

—Պիր գաչ կիւնտէն պէրի տիր քի, իսթանպօլատա էսկի բէյիմ թարաֆատարա. նրնտան միւրէքքէպ պիր հէյեթին իտարէի մէշրութատա գարշը նիւմայիշլէր իճրա իթմէքտէ օլարընա տայիր պիր չայտա կուհար իթմիշ տիր։ Իսիրլէն թանգրգատա կէօրէ, 3-4 կիւն էվվէլ Քէօր Ալի իսմինտէ էշգիեաղրգատան կէլմիշ վէ պիր կէօզիւնիւ պիր գուրշունըն իսապէթիյէ զայպ իթմիշ օլան պիր հէրիֆ, էսկի բէյիմ զէմանընատա Սէրայատան ալտրը պիր չօղ բարալար բունդարընն պու տէֆա քէսիլմէսի իւզէրինէ, քէնտինէ տախթէ իւլմա սիւսիւ վէրէրէք, էթրաֆընա քէնտի կիպի պիր թագըմ ճանիլլերի եախօտ պէտիսալարը թօպլամըշ, վէ մէշրութիյէթ ալէյհինտէ սէօզլէր սէօյլէմէյէ պաշլատըզը կիպի, կէչէն կիճէ տէ ավէնէսկյէ պիրլիքտէ Եըլարդ սէրայընա կիտէրէք, պագը նիւմայիշլէր իճրա իթմիշլէր տիր։ Պէչիքթաշ զաղրթասը պուլնարը տէրատէթ իթմէք իսթէմիշ իսէ տէ, էհալիսին մուխալիֆէթի պունա մանի օլմուշ տրը։ Ֆագաթ բէնչէնպին սապտը, Գապը Ալիսէն վէրիլէն էմր իւզէրինէ, Քէօր Ալի վէ հէմբալարընտան էքսէրիսի Զապթիէ նէզարէթի մարիֆէթիյլէ սէրատէթ իսիրմիշլէր տիր։ Քէօր Ալինին թարաֆիրլէրի պու խապէրի ալտրգլարընտա, մէրգումարը թախլիյէսինի թատէպ իթմէք իւզէրէ նէզարէթին էօնիւնտէ թօպլանմըշլար տրը։ Զապթիէ նազրը Սամի բաչա, մէրգումանա տապլամալարընը, եօզատ գուվվէյի միւսլանա իսթիմալինէ մէնսուբ օլտաղընը պէհան իյէմիշ, վէ նիւմայիշճիկեր տինդէ-մէմիշ իսէ տէ, սիւնկիւրլիւ տաքէրին կէլմէսինատ տաղրմըշլար տրը։ Քէօր Ալի իլէ գայրն քէտերի էսկիճի Ալի վէ պայլրմա բէֆիգլերի թանթ էլ հրֆզ Հարպիէ նէզարէթի հապսխանէսինէ կէօթիւրիւլմիշլեր վէ իսթիճվապ ալթընա ալընմըշլար տրը։—Քէօր Ալի քիմսէտէն թատրիգ օլունմաեըզ, քէնտիլիկինատէն պու հարէքէթատ պուլունատուղունը սէօյլէմիշ տիր։ Մերգում, օն օն պէշ կիւն գատար ֆաթիհ ճամիսինտէ մէշրութիյէթէ գարշը վաղլար վէրմիշ տիր։

Իւսկիւտարատա տախի պիր գաչ Իսլամ պու եօլտա ուշղունատուղընդ չըգարմագ իսթէմիշլեր իսէ տէ, զատպրթաճա տէրտէսթ օլունարագ, ուշղունըզլըղա մանէլլ վէրիլմէմիշ տիր։—Կէչէն կիճէ Պէյօղլունատա Գարամանլը Քօչօ նամ չախս, Սրբպիա սէֆարէթխանէսի գաբրըսընտա իճրատ նիւմայիշատէն ավտէթ իտէն էշխասա պիրլէշէրէք։ Պէյօղլը միւթէատրրիֆլրգլըզընդն հապսխանէսինտէքի մանտուալարը գուրթարմագ իչին պագը թէչէպպիւսաթ իճրա իթմէք իսթէտիկինատէն, մէրգում տէրտէսթ օլունմըշ տրը։

—Տիւն Ֆաթիհ ճամիսինտէ վաղզ էֆ. վագ վէրիրքէն, սամիհինատէն պիր չախս, «Աչրգ սէօյլէ, անլատամատաօրուզ, Բատիչահ եօգ մը» տէյէրէք, պիր թագըմ նասպէճա սէօզլէրէ չըգըրմը, վէ մէրգում ճամիտէն չրգարբլմագ իսթէնիլտիկինատէ, «պէն ֆէտայիյիմ» տէյիպ, պիր գամա չէքմիշ, պիր քիշիյի պաշընատան եարալամ. մը, վէ նինայէթ տէրտէսթ իսրիպ, Ֆաթիհ գարաղօլխանէսինէ կէօնտէրիլմիշ տիր։

—Ավսթրիա ալէյհինտէքի հիտատէթին նէթիճէլէրինատէն օլմագ իւզրէ, սիւն ագչամ պիր չօգ էհալի, Գալաթատա Թրինկ վէ Շեթայն մաղազալարը էօնիւնտէ թօպլանարագ, մէզքիւր մաղազալարատան մալ ալմագ իւզրէ իշէրիյէ կիրմէք իսթէյէնլերի մէն իթմիշլեր տիր։ Գու մաղազալար, պիր կէօնա ուշղունըզլըղա սէպկիյէթ վէրմէմէք իչին, վագթընտան էվվէլ դաբամըշլար տրը։ Օրօզտի Գագ մաղազասընա տախի այնի մուամէլէ օլընմագ իսթէնիլտիկինատէն, մէզքիւր մաղազա՝ իտարէսի մաղազասընդն Ֆրանսայա թագի օլտըզընը կէօսթէրմէք իչին, Ֆրանսըզ պայրաղընը չէքմիշ տիր։ Տիկէր պիր խայլի մաղազալար տա Օսմանլը սանճաղը քէշիտէ իյէմիշլեր տիր։

Գու պապատ թիւրքճէ զազէթալարտա վէ տիվարլարա եաբըշարրլան եաֆթալարտա, Ավսթրիա մալի ոսթրն ալընմամասը՝ Օսմանլըլարա թավսիէ օլունմըշ տրը։

ՎԻԵՆՆԱԿԱՆ ՄԽԻԹԱՐԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Ի ԲԱՆԿԱԼԹԻ

52ՐԴ ՏԱՐԵՇՐՋԱՆ

Վարժարանս կը բացուի 1/14 Սեպտ. 1908, միւնոյն ուղղութեամբ և ծրագրով։

Վարժարանս ունի արդի եւրոբդական դպրոցներուն (Ecole secondaire moderne Realschule) ծրագիրը, մինչոցավարիս պիտոյիցը յարմարցուած։

Լեզուներ.— Հայերէն, Տաճկերէն, Գերմաներէն, Գաղղիերէն, Անգղիերէն։

Գիտութիւններ.— Ուսողական, բնագիտական, բնապատմական, պատմական, կ'աւանդուին Գաղղիերէն և Գերմաներէն լեզուներով։

Առեւտրական.— Աշխարհագրութիւն, հաշուակալութիւն, թղթակցութիւն. Գաղ. Գերմ. և Անգղ.։

Ուսուցիչ.— Ներքին և արտաքին 22 ուսուցիչ կը դասաւորեն։

Նորամուտ աշակերտաց ընդունելութիւնը կը սկսի Օգոստոս 19էն, ամէն օր մինչեւ կէս օր։

8—10 Հ. ԳԷՈՐԳ Վ. ՓԱՆՋԻԿԵԱՆ

Վարիչ Վիեն. Մխիթ. Վարժարանի

ԳՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷ

ՍԷՐՄԱՅԷՍԻ 250,000,000 ՖՐԱՆԳ

1908 Օգոստոս 31 պիլանչօսը

ՄԱԹԼՈՒՊԱԹ

Սանտրգտա վէ պանգալարտա նուգուտ	162,702,236	28
Ձիզանտտա	1,233,297,423	29
Բէչին վէ թէէմինաթլա իգրազ օլանան մէպալիզ վէ Բաբօր	375,024,595	61
Հիսապաթը ճարիէ	476,661,899	92
Հիսէ, պոնո, թանվիլաթ վէ էսնամ	9,245,384	59
Էշկեաի զայրը մէնգուլէ	35,000,000	—
Հիսապաթը միւֆթէլիֆէ	32,606,074	34
Տրգ.	2,324,537,613	95

ՏԻՒԳՈՒՆԱԹ

Տէբօզիթօ վէ աչրգ պոնոլար	756,100,593	89
Հիսապաթը ճարիէ	936,767,948	25
Գապուլ իսիրմիշ բօլիչա	113,152,836	35
Վատէլի տէբօզիթօ վէ պոնո	48,048,765	12
Հիսապաթը միւխթէլիֆէ	95,467,470	34
Իհթիեաթ ագչէսի	125,000,000	—
Թէէտիէ իսիրմիշ սէրմայէ	250,000,000	—
Տրգ.	2,324,537,613	95

Ապրնա մուքայլգ օլտուղը քասիգ օլուճը

Մէճլիսի իտարէ բէյիսի

Է. ՊԷԹԷՆՕՏ

Իտարէի ուսմամիյէտէ մուրախխաս միւասիրլէր

ԷՏՄ. ՖԱՊՐ-ԼԻԻՍ, Պօճ ՊՐԷՆԳԱՐ

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

	Ղ.	Բ.
Թէվֆիկ իսիրմիշ էսկ. ուս.	93	23/40
Բուսմէլի չըմէնտաֆէրի Ֆր.	157	1/2
Օսմ. Սիկրթ. չիրքէթի Լ. Օ.	4	
Տէրիս. Թրամվայ գուբ.	7	80
» » Թանվ Ֆր.	484	
Բէժի	19	30
Տէրիսաատէթ Բրխթըմ	430	
Տէրգօղ	301	
Անսաօլը չըմէնտաֆէրի գուբ.	14	55
» » Թանվ.	505	
Քրէսի Ֆոնսիէ Էժիբսիէն Ա.	284	
» » » Բ.	248	

ԱԳՋԷԼԷՐԻՆ ՖԻԵԱԹԸ

Օսմ. լիրաաը 100 ղ. տան	Ղ.	Բ.
Պէլգազ մէհիսիյէ Ֆարգը	107	18
Մէրալիք	101	20
Բօլ	92	
Ֆրանսըզ ալթունը	87	15
Ինկիլիզ լիրաաը	109	29
Դրամից	50	
Բուլգի քեաղրա	8	70

Սահիպը իսիքեազ վի մեսուլը զազիթա

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԹՕԼԱՑԵԱՆ

ԻՏԱՐԷԽԱՆԷ

Պէյօղլունտա, Թուպսիմ ճառսէսիճեէ Ն. 65

ՇԱՐԳ ՏԷՄԻՐ ԵՕԼԼԱՐԸ ԲԻԵԱՆԳՕՍԸՆԸՆ

232ՆԴԻ գուրսար

Ն.	Ֆր.	Ն.	Ֆր.	Ն.	Ֆր.	Ն.	Ֆր.	Ն.	Ֆր.
488812	300000	124421	1250	1413810	1250	543103	1000	1291582	1000
171221	25000	272741	»	1452069	»	546240	»	1305549	»
662715	10000	411341	»	26961	1000	614875	»	1346422	»
1517316	»	411998	»	50934	»	806103	»	1589436	»
140883	2000	438462	»	112287	»	819556	»	1589440	»
774290	«	438812	»	181280	»	828743	»	1590647	»
1199428	»	614871	»	362291	»	933871	»	1590649	»
1251165	»	776396	»	411342	»	1165271	»	1687340	»
1797538	»	819560	»	411345	»	1165275	»	1796177	»
1948722	»	842626	»	427554	»	1189132	»	1797539	»